

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med det lovforslag, justitsministeren opfordres til at fremsætte, er at redde menneskeliv ved at medvirke til, at færre personer kører, når de er berusede. Det skal endvidere sikre, at de spritbilister, der berøres af lovforslaget, hurtigt kan retsforfølges, dømmes og indsættes til afsoning. Endelig skal lovforslaget tilsikre, at retsbevidstheden på dette område ikke krænkes.

Mange uskyldige mennesker dræbes eller kvæstes hvert år i forbindelse med kørsel i spirituspåvirket tilstand. Der var 1.086 sigtelser i forbindelse med færdselsuheld med personskade (dvs. dræbte og/eller kvæstede) som følge af spiritus- og promillekørsel i 1993 (Politiets årsberetning 1993).

Efter den gældende retstilstand straffes bilister, der kører i spirituspåvirket tilstand og herved dræber eller alvorligt kvæster en medtrafikanter, for uagtsomt manddrab efter straffelovens § 241 eller uagtsom grov legemsbeskadigelse efter straffelovens § 249. Begge paragraffer har en strafferamme på indtil 4 måneders fængsel, dog under skærpende omstændigheder indtil 4 års fængsel. Domspraksis viser imidlertid, at strafferammen ikke bare tilnærmelsesvis udnyttes, men at selv meget alvorlige forbrydelser med en eller flere dræbte og flere skærpende omstændigheder alene giver en straf på op til 12 måneders fængsel.

Det er ude af proportion med retsbevidstheden, at man kan sætte sig ind i en bil stærkt beruset – vel vidende, at man udgør en stor risiko i trafikken – og med hensynsløs kørsel forårsage et uheld, der dræber eller kvæster uskyldige mennesker, og så være på fri fod få timer senere. Her bør gerningsmanden efter afhøring ikke løslades, men som det normale varetægtsfængsles af hensyn til retshåndhævelsen.

Bemærkninger til beslutningsforslagets enkelte punkter

Ad 1

Der er inden for de seneste år mange eksempler på, at berusede bilister, der (selv med meget store promiller) dræber et eller flere mennesker, slipper med 6 til

9 måneders fængsel, også selv om kørslen sker uden kørekort, med al for stor hastighed, efter tidligere dom for spritkørsel eller i forbindelse med andre skærpende omstændigheder.

Disse korte fængselsstraffe for så alvorlig kriminalitet, hvor der klart er tale om en voldsforbrydelse med et vist forsæligt element – nemlig spirituskørslen – forekommer forslagsstillerne at være et helt forkert signal at sende til andre, der agter at »tage chancen« og kører i spirituspåvirket tilstand. Samtidig er det i klar modstrid med retsbevidstheden. En markant skærpelse af straffene vil virke præventivt og derved medvirke til samfundets samlede indsats mod spirituskørsel.

Ad 2

Det virker stødende, at en beruset bilist løslades efter en køretur, der har medført, at en eller flere sagesløse personer er blevet dræbt eller alvorligt kvæstet. Løsladelse efter få timer i denne slags sager er i overensstemmelse med gældende regler, men forekommer uacceptabelt for forslagsstillerne.

Forslaget er en skærpelse især af den umiddelbare kontante indsats mod denne form for kriminalitet. En sådan omgående og kontant indgriben vil i høj grad afspejle samfundets retspolitiske holdning til disse forbrydelser og være i overensstemmelse med befolkningens ønske om en øget indsats mod spiritusbilisme.

Forslaget vil være et signal til andre spritbilister om, med hvilken alvor og afsky samfundet betragter deres gerning. Det skal samtidig sikre, at pårørende til de kvæstede eller omkomne føler, at samfundet tager deres ulykke alvorligt. Endelig vil forslaget give en bedre mulighed for, at politiet hurtigt fuldt ud kan opklare sagen, hvilket er forudsætningen for en hurtig domfældelse og afsoning.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at i de tilfælde, hvor spirituskørslen ikke har krævet dødsopfer, men alene kvæstede, skal varetægtsfængsling kunne anvendes, hvis der kan forventes en straf af fængsel i mindst 3 måneder.